

Vastaanottaja:kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30

00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: VN/30767/2023 VN/30767/2023-MMM-1

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Luomuliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntona seuraavaa:

18 § Pölyttäjien ravintokasveja koskeva valinnainen tilakohtainen toimenpide

Pölyttäjien ravintokasveja koskevassa toimenpiteessä tilalla on oltava kasvukaudella vähintään kahdella eri peruslohkolla **tai kasvulohkolla** viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- tai monivuotisia tuotantokasveja. Tällaisia kasveja ovat öljykasvit, tattari, kumina, korianteri, sinappi, kurpitsat, avomaankurkku, parsat, pavut, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat. Peruslohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava kooltaan vähintään 0,5 hehtaaria. **Kasvulohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava kooltaan vähintään kolme hehtaaria.** Koko toimenpiteeseen valitulla peruslohkolla on viljeltävä yhtä tai useampaa toimenpiteeseen soveltuvaa kasvia.

Ehdotus: Kasvulohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan tulee olla vähintään 0,5 ha, ei 3 ha.

- Eli ei suurempi kuin mitä peruslohkolta vaaditaan. Näin annetaan mahdollisuus pienillekin tiloille ja myös kasvuluettelossa olevien puutarhakasveja kasvavien lohkojen ilmoittamiselle pölyttäjien ravintokasveja kasvaviksi alueiksi.

Luomuliitto esittää, että ravintoa tarjoavien kasvien listaan tulee lisätä Suomessa siementä tuottavat sinimailaset ja apilat, koska kaikki ovat hyviä pölyttäjien ravintokasveja.**Ehdotus: Toimenpiteen ehtoihin tulee lisätä kasvinsuojeluaineiden käyttökielto**

- Ruokaviraston ohjeessa 5. Pölyttäjien ravintokasvit kerrotaan, ” Voit käyttää alalla lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita.”
- Pitää lisätä kielto käyttää kasvinsuojeluaineita kasvien kukinta-aikaan, jolloin pölyttäjät hakevat ravintoa kukkivista kasveista, koska toimenpiteen tarkoituksena on tuottaa niille ravintoa.
- Viimeaikainen tutkimus on osoittanut, että muinakin aikoina kuin suoraan lentoaikaan tehtävä kasvinsuojeluaineiden käyttö vaurioittaa pölyttäjiä. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto on tärkeä ja tarpeellinen, erityisesti tarhamehiläisten ja kaikkien

luonnossa mettä ja siitepölyä hyödyntävien hyönteisten kannalta ja myös hyönteisravintoa käyttävien lintujen hyvinvoinnin kannalta.

23 § Kerääjäkasveja koskeva lohkokohtainen toimenpide

Toimenpide sopii hyvin luomuviljelyyn ja on vuosia ollut melko laajasti käytetty menetelmä. Vielä paremmin se sopisi luomutuotantoon koko Suomen erilaisia kasvuoloja ajatellen, silloin kun maanmuokkauksella tapahtuva kasvuston päättäminen olisi sallittua 15. syyskuuta alkaen ilman, että pelto kylvetään tai istutetaan. Tällä hetkellä kasvun lopettaminen on sallittua 15.9. alkaen vain kasvinsuojeluruiskutusta käyttäen.

Mikäli muokkaus sallitaan vasta lokakuussa, on suuri vaara, että maat ovat liian märkiä muokattavaksi, jolloin ne tiivistyvät haitallisesti. Tiivistyminen vähentää voimakkaasti maan vedenläpäisykykyä ja jolloin veden pintavirtailu ja eroosio lisääntyvät, mistä seuraa, että kerääjäkasvien käyttämisellä tavoiteltu ravinteiden sitomisen tavoite ei enää toteudu.

Ehdotus: Kerääjäkasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla tai maata muokkaamalla aikaisintaan 15.9. alkaen.

24 § Kiertotalouden edistämistä koskeva lohkokohtainen toimenpide

Kiertotalouden edistämistä koskevassa lohkokohtaisessa toimenpiteessä aktiiviviljelijän on levitettävä peltolohkolle lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejätettä tai nestemäistä orgaanista ~~lannoitetta~~ ~~lannoitevalmistetta~~ sijoittavilla tai multaavilla laitteilla tai lisättävä peltolohkolle toiselta tilalta hankittua lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita ~~sta materiaalia~~, jonka joiden kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia.. ... Sijoitettavilla tai multaavilla laitteilla levitettävien aineiden levitysmäärän on oltava vähintään 15 kuutiometriä hehtaarille. ~~Kuivalannan, kompostoidun lannan, lannasta erotetun kuivajakeen ja orgaanisen lannoitevalmisteen Lannan, kuivajakeen~~ ja liitteessä 3 tarkoitettun orgaanisen materiaalin, jonka kuivaainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia, levitysmäärän on oltava vähintään 10 kuutiometriä hehtaarille. Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kilogrammaa kuutiometriä kohden, levitysmäärän on oltava vähintään 5 kuutiometriä hehtaarille.

Huomio kiinnittyy kohtaan toiselta tilalta hankittuun lantaan. Asiaa täsmentää Ruokaviraston ohjeen kohta 3. Kiertotalouden edistäminen B. kohta neljäs pallo: *”toiselta tilalta hyötykäyttöön hankittua kuivalantaa tai kompostoitua lantaa”* ja lopussa kerrotaan *”Saat kuitenkin korvauksen orgaanisena aineena levitettävästä oman tilan kuivalannasta, jos aine on kierrätetty biokaasulaitoksen kautta. Muussa tapauksessa korvausta ei makseta oman tilan kuivalannasta.”*

Ehdotus: Myös omalta tilalta peräisin olevan kuivalannan sijoittaminen pian levityksen jälkeen maahan muokkaamalla tulee oikeuttaa tuen saamiseen. Eri lantalajien asettaminen eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden ei ole millään tavoin perusteltua.

26 § Turvepeltojen nurmia koskeva lohkokohtainen toimenpide

Muutettu kohta: Sato on korjattava vuosittain viimeistään **15 päivänä syyskuuta** ~~31 päivänä elokuuta~~ ja sen saa käyttää hyödyksi.

- Päivämäärän muutos on hyvä.

- Tulee täsmentää, että sadonkorjuuksi hyväksytään myös alueen laiduntaminen silloin kun eläimet ovat laiduntaneet sen vähintään kerran koko pinta-alaltaan ennen 15.9. määräaika.

30 § Puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä koskeva lohkokohtainen toimenpide

Ehdotus: Luomuavomaavihannekset hyväksytään myös vaihtoehtoisten kasvinsuojelumenetelmien tuen piiriin, niin kuin aikaisemminkin on ollut. Luomuavomaanvihanneksista maksetaan luomukorvausta 590e/ha ja tavanomainen viljelijä saa 500e/ha tekemällä yhden vaihtoehtoisen torjuntamenetelmän. Tämä epäsuhta on korjattava, joko luomukorvauksen tai ympäristökorvauksen puolella. Tuottajia on kohdeltava tasapuolisesti.

44 § Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen sisältyvät hoitotoimenpiteet

Sopimusaluetta on hoidettava laiduntamalla tai niittämällä vuosittain. **Laidunnus taikka niitto ja niittojätteen korjuu on tehtävä sopimusvuonna viimeistään 15 päivänä syyskuuta.**

- Päivämäärän muutos on hyvä.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja